# ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (siedma komora)

z 13. marca 2008 *

Vo veci C-78/07,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím Consiglio di Giustizia amministrativa per la Regione siciliana (Taliansko) z 18. mája 2006 a doručený Súdnemu dvoru 13. februára 2007, ktorý súvisí s konaním:

**Ispettorato Provinciale dell'Agricoltura di Enna,**

**Assessorato all'agricoltura e foreste della Regione Sicilia,**

**Regione Sicilia**

proti

**Domenico Valvo,**

* Jazyk konania: taliančina.

SÚDNY DVOR (siedma komora),

v zložení: predseda siedmej komory U. Lõhmus, sudcovia P. Lindh (spravodajkyňa) a A. Arabadjiev,

generálny advokát: Y. Bot,
tajomník: R. Grass,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— talianska vláda, v zastúpení: I. M. Braguglia, splnomocnený zástupca, za právnej pomoci G. Aiello, avvocato dello Stato,

— Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: C. Cattabriga, splnomocnená zástupkyňa,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednávaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

## Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článkov 17 a 18 nariadenia Rady (ES) č. 950/97 z 20. mája 1997 o zlepšení účinnosti poľnohospodárskych štruktúr [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 142, s. 1).

2 Tento návrh bol predložený v rámci sporu medzi pánom Valvom a Ispettorato Provinciale dell'Agricoltura di Enna (Poľnohospodársky inšpektorát pre provinciu Enna), Assessorato all'agricoltura e foreste della Regione Sicilia (Úrad pre poľnohospodársku a lesnú politiku pre región Sicília) a Regione Sicilia (región Sicília) týkajúceho sa zamietnutia žiadostí pána Valvo o vyrovnávací príspevok za roky 1996 až 1998 uvedeným poľnohospodárskym inšpektorátom.

### Právny rámec

*Právna úprava Spoločenstva*

3 V rokoch 1996 až 1998 bolo vyplácanie vyrovnávacieho príspevku v menej priaznivých poľnohospodárskych oblastiach upravené najprv nariadením Rady (EHS) č. 2328/91 z 15. júla 1991 o zlepšení účinnosti poľnohospodárskych štruktúr [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 218, s. 1), zmeneným a doplneným nariadením Rady (ES)

č. 3669/93 z 22. decembra 1993 (Ú. v. ES L 338, s. 26, ďalej len „nariadenie č. 2328/91“) a neskôr nariadením č. 950/97, ktoré zrušilo a nahradilo nariadenie č. 2328/91.

4 Články 17 až 19 nariadenia č. 950/97, ktoré sa nachádzajú v hlave IX nazvanej „Podpora pre menej priaznivé poľnohospodárske oblasti“ [*neoficiálny preklad*] v podnadpise I „Vyrovnávací príspevok“ [*neoficiálny preklad*], preberajú v podstate ustanovenia článkov 17 a 18 nariadenia č. 2328/91. Uvedené články znejú:

„*Článok 17*

1. Na účely zabezpečenia pokračovania vo vykonávaní poľnohospodárskej činnosti a zachovania tak minimálnej miery osídlenia resp. zachovania vidieka v niektorých menej priaznivých oblastiach, ktorých zoznam sa určí v súlade s článkom 21, členské štáty môžu zaviesť schému pomoci zameranú na podporu poľnohospodárskej činnosti a zlepšenia príjmov poľnohospodárov v týchto oblastiach.

Uplatnenie opatrení v tejto schéme pomoci musí zohľadňovať situáciu a ciele rozvoja v každej oblasti.

2. V oblastiach, ktorých sa týka odsek 1, môžu členské štáty priznať ročný vyrovnávací príspevok v prospech poľnohospodárskych činností, ktorý sa určí v závislosti od trvalého prírodného znevýhodnenia.

*Článok 18*

1. Členské štáty môžu priznať vyrovnávací príspevok poľnohospodárom obhospodarujúcim aspoň tri hektáre využívanej poľnohospodárskej pôdy (SAU), ktorí sa zaviažu, že budú vykonávať poľnohospodársku činnosť v súlade s cieľmi stanovenými v článku 17 najmenej päť rokov od prijatia prvej platby vyrovnávacieho príspevku. Od tejto povinnosti možno oslobodiť podnikateľa, ktorý prestal vykonávať poľnohospodársku činnosť, ak sa zabezpečí kontinuita využívania dotknutej pôdy; podnikateľ je ďalej oslobodený od uvedenej povinnosti v prípade vyššej moci, najmä vyvlastnenia alebo predaja na verejné účely; od uvedenej povinnosti je ďalej oslobodený podnikateľ, ktorý poberá starobný dôchodok alebo predčasný starobný dôchodok.

V talianskej oblasti Mezzogiorno vrátane ostrovov, vo francúzskych zámorských departementoch a v španielskych, gréckych a portugalských oblastiach je však minimálna veľkosť využívanej poľnohospodárskej pôdy stanovená na 2 hektáre.

2. Členské štáty môžu stanoviť doplňujúce alebo obmedzujúce podmienky na priznanie vyrovnávacieho príspevku vrátane podmienok v prospech postupov zlučiteľných s požiadavkami na ochranu životného prostredia a zachovania prírody.

*Článok 19*

…

3. Výdavky týkajúce sa vyrovnávacích príspevkov nemôžu byť predmetom spolufinancovania [Európskym poľnohospodárskym usmerňovacím a záručným] fondom, ak podnikateľ poberá starobný dôchodok alebo predčasný starobný dôchodok.

Priznanie vyrovnávacieho príspevku prekračujúceho hranice alebo nespĺňajúceho podmienky stanovené v tejto hlave sa zakazuje.

…“ [*neoficiálny preklad*]

*Vnútroštátna právna úprava*

5 Ustanovenia Spoločenstva v oblasti vyrovnávacieho príspevku boli prebraté do právneho poriadku regiónu Sicílie operatívnym programom pre fondy (POP 2) (*Gazzetta ufficiale della Regione Siciliana* z 13. januára 1996, ďalej len „operatívny program“).

6 Príjemcovia uvedených príspevkov sú definovaní v operatívnom programe ako poľnohospodárski podnikatelia, ktorí obhospodarujú aspoň 2 hektáre využívanej poľnohospodárskej pôdy a ktorí sa zaviažu, že budú vykonávať poľnohospodársku činnosť najmenej päť rokov od podania prvej žiadosti a prijatia prvej platby pomoci, a ktorí nepoberajú starobný alebo predčasný starobný dôchodok.

7 Podľa operatívneho programu od povinnosti piatich rokov uvedenej v predchádzajúcom bode možno oslobodiť podnikateľov, ktorí:

— prestali vykonávať poľnohospodársku činnosť, ak sa zabezpečí kontinuita činnosti podniku,

— prestali vykonávať poľnohospodársku činnosť z dôvodu vyššej moci a najmä v prípade vyvlastnenia alebo predaja na verejné účely,

— počas tohto obdobia poberajú starobný dôchodok alebo predčasný starobný dôchodok.

**Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka**

8 Pán Valvo, bývalý zamestnanec banky, podal vo veku 44 rokov výpoveď zo zamestnania, aby sa mohol naplno venovať svojmu poľnohospodárskemu podniku. Od tejto výpovede poberal sociálnu dávku priznanú na základe počtu odpracovaných rokov z penzijného fondu jeho bývalého zamestnávateľa, ktorý je tvorený z príspevkov zamestnancov.

9 Pán Valvo požiadal o vyrovnávací príspevok za roky 1994 až 1998. Za roky 1994 a 1995 mu bol tento príspevok vyplatený, ale za nasledujúce tri roky mu bola táto pomoc zamietnutá. Rozhodnutím zo 4. júna 1999 Ispettorato Provinciale dell'Agricoltura di Enna totiž zamietol jeho žiadosť na priznanie vyrovnávacieho príspevku za tri roky 1996 až 1998 s odôvodnením, že pán Valvo poberá predčasný starobný dôchodok.

10 Pán Valvo podal na Tribunale amministrativo regionale per la Sicilia žalobu s cieľom zrušiť toto rozhodnutie a tento súd tejto žalobe vyhovel. Tribunale amministrativo regionale per la Sicilia zastával názor, že dôchodok priznaný na základe počtu odpracovaných rokov, ktorý poberá pán Valvo, nie je porovnateľný so starobným dôchodkom alebo predčasným starobným dôchodkom a že pán Valvo spĺňa všetky podmienky potrebné na priznanie vyrovnávacieho príspevku. Ispettorato Provinciale dell'Agricoltura di Enna, Assessorato all'agricoltura e foreste della Regione Sicilia a Regione Sicilia sa odvolali proti tomuto rozsudku prvého stupňa na vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania.

11 Keďže Consiglio di Giustizia Amministrativa per la Regione siciliana mal pochybnosti, pokiaľ ide o výklad článkov 17 a 18 nariadenia č. 950/97, rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúcu prejudiciálnu otázku:

„Je vylúčený nárok na vyrovnávací príspevok pre podnikateľa, ktorý zároveň poberá dôchodkovú dávku, konkrétne dôchodok priznaný na základe počtu odpracovaných rokov?“

## O prejudiciálnej otázke

*Úvodná poznámka*

12 Skutkové okolnosti sporu vo veci samej sa spravujú, pokiaľ ide o jednu časť dotknutého obdobia nariadením č. 950/97 a pokiaľ ide o druhú časť dotknutého obdobia nariadením č. 2328/91. Keďže sú však príslušné ustanovenia týchto dvoch nariadení v podstate rovnaké a vnútroštátny súd, talianska vláda, ako aj Komisia Európskych spoločenstiev odkazujú iba na nariadenie č. 950/97, postačuje odpovedať na položenú otázku s odkazom iba na ustanovenia tohto nariadenia.

*Pripomienky predložené Súdnemu dvoru*

13 Talianska vláda a Komisia Európskych spoločenstiev tvrdia, že nariadenie č. 950/97 priznáva členským štátom možnosť priznať vyrovnávací príspevok poľnohospodárovi, ktorý poberá okrem iného starobný dôchodok alebo inú sociálnu dávku.

14 Talianska vláda však tvrdí, že v prípade, ak sa dotknutý členský štát rozhodol neposkytnúť vyrovnávací príspevok, ak poľnohospodársky podnikateľ poberá starobný dôchodok alebo predčasný starobný dôchodok, je platba tohto príspevku vylúčená, ak poľnohospodársky podnikateľ poberá dôchodok, konkrétne dôchodok priznaný na základe počtu odpracovaných rokov. Komisia zastáva názor, že uvedené nariadenie neodporuje tomu, aby členský štát priznal vyrovnávací príspevok poľnohospodárskemu podnikateľovi, ktorý počas vykonávania svojej činnosti v rovnakom čase poberá dôchodok vrátane dôchodku priznaného na základe počtu odpracovaných rokov.

*Odpoveď Súdneho dvora*

15 Podľa článku 17 nariadenia č. 950/97 členské štáty môžu zaviesť schému pomoci vo forme vyrovnávacieho príspevku zameranú na podporu poľnohospodárskej činnosti a zlepšenia príjmov poľnohospodárov v týchto oblastiach.

16 Článok 18 ods. 1 uvedeného nariadenia stanovuje, že členské štáty môžu priznať tento vyrovnávací príspevok poľnohospodárom, ktorí spĺňajú dve podmienky, a to jednak že obhospodarujú využívanú poľnohospodársku pôdu v minimálnej rozlohe, ktorá je v talianskej oblasti Mezzogiorno vrátane ostrovov dva hektáre, a jednak že sa zaviažu vykonávať poľnohospodársku činnosť v súlade s cieľmi stanovenými v článku 17 najmenej päť rokov.

17 Zo samotného znenia týchto článkov 17 a 18 rovnako vyplýva, najmä z viacnásobného uplatnenia slova „môcť“, že členské štáty disponujú možnosťou priznať vyrovnávací príspevok poľnohospodárskym podnikateľom, ktorí spĺňajú podmienky stanovené v uvedených článkoch. Okrem toho článok 18 ods. 2 nariadenia č. 950/97 výslovne splnomocňuje členské štáty stanoviť doplňujúce alebo obmedzujúce podmienky na priznanie tohto príspevku. Normotvorca Spoločenstva teda priznal členským štátom možnosť posúdenia v tejto oblasti (pozri rozsudok z 22. októbra 1998, Jokela a Pitkäranta, C-9/97 a C-118/97, Zb. s. I-6267, body 36 a 37).

18 Okrem toho článok 18 ods. 1 prvý pododsek a článok 19 ods. 3 prvý pododsek nariadenia č. 950/97 obsahujú osobitné ustanovenia týkajúce sa poberania starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku poľnohospodárskym podnikateľom. V prípade, že takýto podnikateľ poberá uvedený dôchodok, je oslobodený od povinnosti vykonávať poľnohospodársku činnosť najmenej päť rokov. Navyše žiadne spolufinancovanie vyrovnávacieho príspevku Spoločenstvom nie je možné.

19 Uvedené ustanovenia neupravujú možnosť členských štátov priznať vyrovnávací príspevok, ak podnikateľ poberá starobný dôchodok alebo predčasný starobný dôchodok, ale upravujú iba následky takéhoto poberania pre poľnohospodárskeho podnikateľa, ako aj pre Európske spoločenstvo.

20 Z toho vyplýva, že členské štáty majú možnosť priznať alebo nepriznať vyrovnávací príspevok v prípade, ak poľnohospodársky podnikateľ poberá dôchodkové dávky z dôvodu odchodu na starobný dôchodok alebo predčasný starobný dôchodok. Táto úvaha platí rovnako aj vtedy, ak tento podnikateľ poberá iné sociálne dávky, akým je dôchodok priznaný na základe počtu odpracovaných rokov, ktoré nie sú predmetom osobitného režimu v nariadení č. 950/97 a spadajú preto pod režim stanovený v článkoch 17 a 18 tohto nariadenia. Následne v prípade, keď poľnohospodársky podnikateľ poberá iný druh dávok, akým je dôchodok priznaný na základe počtu odpracovaných rokov, majú členské štáty právomoc priznať alebo nepriznať mu vyrovnávací príspevok.

21 Z vnútroštátnej právnej úpravy, ako je predložená Súdnemu dvoru, vyplýva, že vyrovnávací príspevok nie je priznaný vtedy, keď poľnohospodársky podnikateľ poberá starobný dôchodok alebo predčasný starobný dôchodok. Naopak, nezdá sa, že toto vylúčenie platí v prípade dôchodku priznaného na základe počtu odpracovaných rokov, o aký ide v spore vo veci samej, ktorý poberá tento podnikateľ.

22 Súdnemu dvoru však neprináleží, aby rozhodoval o pôsobnosti vnútroštátnych ustanovení, táto úloha je zverená vnútroštátnemu súdu. Vnútroštátny súd musí teda overiť, či vnútroštátny zákonodarca, ktorý využil možnosť priznať vyrovnávací príspevok poľnohospodárskym podnikateľom, ktorí spĺňajú podmienky uvedené v bode 16 tohto rozsudku, a možnosť včleniť doplňujúce podmienky na vyplatenie takéhoto príspevku, vylúčil priznanie tohto príspevku nielen v prípade poberania starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku, ale tiež v prípade poberania dôchodku priznaného na základe počtu odpracovaných rokov.

23 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy je potrebné na položenú otázku odpovedať tak, že články 17 a 18 nariadenia č. 950/97 dávajú členským štátom možnosť priznať vyrovnávací príspevok poľnohospodárskemu podnikateľovi, ktorý spĺňa podmienky uvedené v týchto dvoch článkoch. Tieto dva články však neodporujú tomu, aby členský štát zamietol vyplatenie takéhoto príspevku v prípade, ak tento podnikateľ poberá dôchodkovú dávku, konkrétne dôchodok priznaný na základe počtu odpracovaných rokov.

**O trovách**

24 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (siedma komora) rozhodol takto:

**Články 17 a 18 nariadenia Rady (ES) č. 950/97 z 20. mája 1997 o zlepšení účinnosti poľnohospodárskych štruktúr [*neoficiálny preklad*] dávajú členským štátom možnosť priznať vyrovnávací príspevok poľnohospodárskemu podnikateľovi, ktorý spĺňa podmienky uvedené v týchto dvoch článkoch. Tieto dva články však neodporujú tomu, aby členský štát zamietol vyplatenie takéhoto príspevku v prípade, ak tento podnikateľ poberá dôchodkovú dávku, konkrétne dôchodok priznaný na základe počtu odpracovaných rokov.**

Podpisy